

## Az Eurovoc számokban

A tezaurusz valamennyi nyelvi változatára igazak az alábbi számok:

- 21 témakört,
- 127 mikrotezauruszt,
- 6501 deskriptort (amelyből 512 ún. top term),
- 6510 kölcsönös hierarchikus kapcsolatot (6510 BT és 6510 NT),
- 3542 kölcsönös asszociatív kapcsolatot tartalmaznak.

Az Eurovoc magyar nyelvű változata a <http://europa.eu.int/celex/eurovoc/> címen érhető el.

(Kovácsné Koreny Ágnes)

## Az Európai Unió információs hálózatainak új rendszere

Az Európai Bizottság 2003-ban átfogó kutatás keretében felülvizsgálta információs hálózatainak működését. A felmérés nem titkolt célja az volt, hogy megalapozza az ún. „második generációs” információs hálózati rendszer létrehozását, különös tekintettel az Európai Unió 2004-es bővítésére, s a vele járó változásokra az állampolgároknak nyújtott tájékoztatás tekintetében. Az ésszerűsítés következtében az információs központok ezentúl egységes név és logó alatt, az ún. *Europe Direct* hálózat részeként működnek majd. Az Európai Bizottság kínálata a hálózatok működéséhez:

- ingyenes brosrák, tájékoztató kiadványok (évente mintegy 1 500 000 példányban – EU15-ös adat);
- intranet a belső információcseréhez alkalmas valamennyi szolgáltatással és *help desk*kel (mintegy 1,5 millió euró éves költséggel – EU15-ös adat);
- ingyenes továbbképzések a központok munkatársai számára (évente mintegy 800 fő részére – EU15-ös adat);
- éves találkozók, csereprogram;
- speciális igényeket is kielégítő információs termékek.

Hogyan épül fel ma az EU információs hálózatainak rendszere?\*

### 1. *Europe Direct Information Network*

A korábbi két hálózat, a városokban működő *Info-Points Europe* és a mezőgazdasági területeken, falvakban működő *Carrefours* hálózat központjai

ezentúl egységes név alatt, a *Europe Direct Information Network* tagjaiként működnek tovább mind a 25 tagországban. Az első központok, amelyeket nyílt pályázat alapján választottak ki, 2005 tavaszán kezdik meg működésüket, s teljes körű szolgáltatással várják az állampolgárokat. Magyarországon a hálózatba tartozó központokat az Európai Bizottsággal szerződéses viszonyban álló MeH EU Kommunikációs Főosztály választja/választotta ki nyílt pályázat útján. (A hazai *Europe Direct* rendszer a korábbi Európai Információs Pont hálózatot váltja fel.)

### 2. *Európai Dokumentációs Központok (European Documentation Centres)*

A hálózat célja, hogy segítse az egyetemek és kutatóintézetek munkáját az európai tárgyú oktatás és kutatás promóciójában, s ehhez naprakészen biztosítsa a szükséges dokumentációs háttérrel. Az első központok 1963-ban jöttek létre, s mára mintegy 697 központ működik szerte a világban, közülük 403 a tagországokban. Működésükben az új rendszer nem hozott változást ([http://europa.eu.int/comm/relays/edc/directory/edceurope\\_en.pdf](http://europa.eu.int/comm/relays/edc/directory/edceurope_en.pdf)).

### 3. *Team Europe*

A Team Europe hálózat olyan független szakembereket foglal magába (mintegy 630 főt a 25 tagállamban), akik nemcsak szakterületüknek, hanem az európai uniós kérdéseknek is tapasztalt szakértői, s ebből adódóan előadásokat vagy nyilvános konzultációt vállalnak meghatározott témákban. A hálózat tagjai az Európai Bizottság tagállamokban működő képviselőivel állnak hivatalos kapcsolatban. A magyarországi tagok listáját és a felkérésükkel kapcsolatos ismereteket a <http://www.eudelegation.hu> címen érhetjük el.

### 4. *National Information Centres On Europe*

Az állampolgárok tájékoztatása, információs kérdések megválaszolása, állandó kapcsolat biztosítása, képzés és az európai gondolat népszerűsítése: ezek a legfontosabb feladatai a Nemzeti Európai Információs Központoknak. Működésükkel segítik az adott tagországban található egyéb információs hálózatokat, háttér-dokumentációt nyújtanak a legkülönbözőbb célcsoportoknak, s évente látogatók tízezreinek kérdéseit válaszolják meg. Jelenleg három ilyen központ működik: Párizsban (Sources d'Europe: <http://www.info-europe.fr/>), Lisszabonban (J. Delors European Information Centre: <http://www.cijdelors.pt/>) és Rómában (Centro Nazionale d'Informazione e di Documen-

\*A rendszer részét képező EURES hálózat ebből a bemutatásból kimarad, mert azzal 2005. áprilisi rovatunkban részletesen foglalkoztunk.

tazione europeo: <http://www.cide.it/portalecide/>). Létrejöttük az Európai Bizottság és a nemzeti kormányok együttműködésének köszönhető.

#### 5. EURO-JUS

Az Európai Bizottság mellé rendelt jogi tanácsadó szolgálat, amelynek munkatársai ingyenesen állnak az uniós állampolgárok rendelkezésére. Az EURO-JUS tanácsadói maximum 15 napon belül válaszolnak a közösségi joggal kapcsolatos bármely kérdésre, legyen az az egyes emberrel kapcsolatos jogi probléma, általános információ az uniós polgárok jogairól és kötelezettségeiről, vagy a közösségi joghoz, illetve tagállami alkalmazásához kötődő kérdés. A hálózat működéséről a bizottság képviselőin lehet további információt szerezni. (Ismereteink szerint hazánkban még nem működik a hálózat.)

#### 6. Citizens Signpost Service

Ingyenes telefonvonalon és egy honlapon át bárhol elérhető az EU-ban mind a 20 hivatalos nyelven. A külső cég által működtetett szolgáltatás keretében 60 jogi szakértő várja az állampolgárok belső piaccal, fogyasztóvédelemmel kapcsolatos kérdéseit. További információ: [http://europa.eu.int/citizensrights/signpost/front\\_end/signpost\\_en.htm](http://europa.eu.int/citizensrights/signpost/front_end/signpost_en.htm)

#### 7. SOLVIT

Az Európai Unió egységes belső piaca különleges lehetőségeket kínál a más tagállamban letelepedni és dolgozni kívánó magánszemélyeknek, és a piacukat bővíteni kívánó vállalkozásoknak. Előfordulhat azonban, hogy az egyének vagy a vállalkozások bizonyos akadályokkal szembesülnek, amelyek abból adódnak, hogy egy másik tagállam hatóságai helytelenül alkalmazzák az egységes piac szabályait, ezért csorbulnak az egységes piacra vonatkozó, az uniós jogszabályokban lefektetett jogok. A SOLVIT-ot mint vitarendezési fórumot azért hozta létre az Európai Bizottság, hogy ilyen esetekben segítse a vitás ügyek tisztázását. Az elnevezés az angol „solve it!” („oldd meg!”) kifejezésre utal. A SOLVIT lehetőséget kínál az ügyfélnek arra, hogy problémáját a bírósági út helyett gyorsabban, rugalmasabban, az érintett hatóságokkal egyeztetve rendezze. A SOLVIT-hoz bármely magánszemély vagy vállalkozás fordulhat, igénybevétele térítésmentes. Működéséről további magyar nyelvű információ a [http://europa.eu.int/solvit/site/index\\_hu.htm](http://europa.eu.int/solvit/site/index_hu.htm) oldalon található.

#### 8. FIN-NET

Az EU-tagállamokban, valamint Izlandon és Norvégiában működő, pénzügyi piaci szolgáltatásokkal kapcsolatban felmerülő fogyasztói panaszok rendezésére jogosult, nem bírói (alternatív) vitarendezési fórumok együttműködési hálózata. A

FIN-NET révén, határon átnyúló pénzügyi piaci szolgáltatással kapcsolatban felmerülő vita esetén a fogyasztónak nem kell a szolgáltató székhelye szerinti országban működő alternatív vitarendezési fórumot közvetlenül megkeresnie, hanem a legközelebbi, választása szerinti fórumhoz fordulhat. Az így felkeresett FIN-NET-tag, bár nem jogosult eljárni a vitában, teljes körű információt nyújt a külföldi fórum eljárási szabályairól, s szükség esetén továbbítja a megkeresést a joghatósággal rendelkező fórumhoz. Lehetőség van továbbá a szerződés nyelvén vagy a szolgáltatóval való kapcsolat-tartásban használt nyelven benyújtani a panaszt, nem kell azt az eljárni jogosult fórum nyelvén megfogalmazni. A FIN-NET-tagok hatékony együttműködése révén a panaszokat gyorsan, hatékonyan és megfelelő szakmai alapon intézik el. Magyarországon a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (Fgyt.) által létrehozott békéltető testületek működnek – többek között a pénzügyi piaci szolgáltatások kapcsán is – nem bírói vitarendezési fórumként. Csatlakozásunk után várható mielőbbi bekapcsolódásuk a FIN-NET-hálózatba. További információ: [http://europa.eu.int/comm/internal\\_market/finservices-retail/finnet/index\\_en.htm](http://europa.eu.int/comm/internal_market/finservices-retail/finnet/index_en.htm)

#### 9. European Consumer Centres (Euroguichets)

Az európai fogyasztói központok hálózata, az ECC-network a fogyasztók és a bizottság között álló szervezet, amelynek feladata a belső piac adta lehetőségek legjobb kihasználásának támogatása, illetve a bizottság folyamatos tájékoztatása a piac aktuális problémáiról. A központok feladata, hogy folyamatos tájékoztatást adjanak a tagállamok, illetve az uniós jogalkotási és jogalkalmazási gyakorlatáról, támogassák és segítsék a fogyasztókat a mediátori tevékenységgel kapcsolatban, illetve hogy eligazítsák és támogassák a fogyasztót alapvető jogainak érvényesítésében. A bizottság célja, hogy minden tagállamban jöjjön létre egy ilyen központ. További információ a hálózatról: [http://europa.eu.int/comm/consumers/redress/ecc\\_network/index\\_en.htm](http://europa.eu.int/comm/consumers/redress/ecc_network/index_en.htm)

#### 10. National Contact Points for the Sixth Framework Programme – a 6. Kutatás-Fejlesztési Keretprogram irodái a tagországokban

A 2000. márciusi lisszaboni EU-csúcson az állam- és kormányfők hangsúlyozták az európai kutatás erőfeszítéseinek és eredményeinek jelentőségét, s egy egységes európai kutatási térség (European Research Area = ERA) létrehozatalának szükségességét. A térség létrehozásához a 6. Kutatás-Fejlesztési Keretprogram (FP6) szolgál pénzügyi eszközként. A FP6 keretében transznacionális projekteket hoznak létre. A program működéséről,

a részvétel lehetőségeiről az Európai Bizottság Kutatási Főigazgatósága által felügyelt nemzeti irodák adnak tájékoztatást: <http://www.cordis.lu/contacts/national.htm>

#### 11. *The Urban Forum for Sustainable Development*

A fenntartható fejlődés fórumainak hálózata (*Network of Urban Forums for Sustainable Development* = NUFSD) civil szervezeteket, nonprofit szerveződéseket, kutatóintézeteket és önkormányzatokat tömörít. A Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságának felügyelete alatt működik. További információ: [http://europa.eu.int/comm/environment/networks/nufsd/index\\_en.htm](http://europa.eu.int/comm/environment/networks/nufsd/index_en.htm)

#### 12. *Business and Innovation Centres (BICs)*

Az Üzleti és Innovációs Központok hálózata innovatív kis- és közepes méretű vállalkozások támogató rendszere. Szolgáltatásai között megtaláljuk mindazt a segítséget (információ, dokumentumok, tanácsadás, projektmenedzsment stb.), amelyek helyi vagy regionális szintű, üzleti alapú innovatív projektek kidolgozásához szükségesek lehetnek. A tagjaival szemben szigorú minőségi követelményeket támasztó hálózatról a <http://www.ebn.be>, <http://www.innostart.hu/> címen olvashatunk részletesen.

#### 13. *Innovation Relay Centres (IRCs)*

Az IRC hálózat célja, hogy támogassa az európai vállalatoknál és kutatórészlegeknél kifejlesztett innovatív technológiák elterjedését, elsősorban a kis- és középvállalkozások fejlődésének, fejlesztésének elősegítésére. A hálózatba tartozó központok elsősorban egyetemek műszaki-kutatási központjaiban, kereskedelmi kamarák mellett, regionális fejlesztési ügynökségeknél vagy nemzeti innovációs intézmények keretében működnek, többnyire konzorciumi formában. A Bizottság Kutatási Főigazgatósága által felügyelt hálózatról a <http://irc.cordis.lu> oldalon lehet bővebben olvasni.

#### 14. *Euro Info Centres*

Az Euro Info Központok helyi, regionális vagy nemzeti intézményekkel együtt működnek (pl. kereskedelmi kamarák mellett) azzal a céllal, hogy a megfelelő szinten segítsék a vállalkozások európai információs igényeinek és szükségleteinek kielégítését. A vállalkozásokért felelős bizottsági főigazgatóság kofinanszírozást vállal a hálózat fenntartásában, képzésekkel és továbbképzésekkel segíti a központok munkáját. További információ: <http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/networks/eic/eic.html>

#### 15. *Media Desks and Antennes*

2001 januárjában indult az EU MEDIA programja, amely az európai audiovizuális szektor versenyké-

pességének erősítését tűzte ki célul. A program keretében számos képzés, produkciós projekt valósult már meg, de részét képezi az audiovizuális termékek és programok disztribúciójának támogatása, filmfesztiválok támogatása stb. is. A hálózat az Európai Bizottság Oktatási és Kulturális Főigazgatóságának felügyelete alatt működik. További információ: [http://europa.eu.int/comm/avpolicy/media/desk\\_en.html](http://europa.eu.int/comm/avpolicy/media/desk_en.html). A magyarországi központ: MEDIA Desk Hungary, Kiss Enikő, 1068 Budapest, Városligeti fasor 38. (Tel.: 413-1269, Fax: 413-1710, Internet: [www.mediadesk.hu](http://www.mediadesk.hu))

#### 16. *Socrates National Agencies – Socrates Nemzeti Irodák*

A Socrates program célja az európai együttműködés elősegítése az oktatás területén – a legkülönbözőbb formákban: mobilitás, együttműködési projektek, európai hálózatok létrehozása (a legjobb gyakorlat elveinek, módszereinek cseréje), tanulmányok vagy összehasonlító elemzések készítése. További információ: [http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/socrates\\_en.html](http://europa.eu.int/comm/education/programmes/socrates/socrates_en.html)

#### 17. *Cultural Contact Points*

A kulturális kontaktpontok elsősorban a Kultúra2000 program nemzeti szintű promóciójának támogatására jöttek létre, tevékenységi körükbe tartozik azonban az európai kultúrával, a terjesztésével kapcsolatos minden feladat, szolgáltatás ellátása is. Ide tartozik pl. a nemzeti kulturális intézmények közötti információcsere támogatása; állandó kapcsolatot tartanak fenn a többi közösségi program nemzeti irodáival, pályázati tanácsadással, partnerközvetítő szolgáltatással stb. várják az érdeklődőket. Felügyelő szerve az Európa Bizottság Oktatási és Kulturális Főigazgatósága. További információ: [http://europa.eu.int/comm/culture/eac/culture2000/contacts/national\\_pts\\_en.html](http://europa.eu.int/comm/culture/eac/culture2000/contacts/national_pts_en.html), <http://www.kulturpont.hu>

#### 18. *The OLAF Anti-Fraud Communicators Network*

Az Európai Csalásellenes Iroda (*European Anti-Fraud Office* = OLAF) által felügyelt hálózat az elsődleges információs és kommunikációs csatornaként szolgál a tagállamokban működő csalásellenes intézmények között. További információ: [http://europa.eu.int/comm/anti\\_fraud/partners/eu\\_en.html#hu](http://europa.eu.int/comm/anti_fraud/partners/eu_en.html#hu).

További olvasnivaló az EU információs hálózatairól: [http://europa.eu.int/comm/relays/index\\_en.htm](http://europa.eu.int/comm/relays/index_en.htm)

(Kovácsné Koreny Ágnes)